

Halide Edip Adivar

Halide Edip Adivar Kimdir Hayatı Eserleri Edebi Kişiliği

Asıl ününü romancılığıyla yapmış olmakla beraber hikâye, tiyatro, makale türlerinde de kitap ve yazılarıyla tanınmıştır. **Halide Edip Adivar**, ilk romanlarında aşk, sonraki romanlarında Milli Mücadele yılları, son dönemde ise töre konularını işlemiştir. Bütün romanlarının ortak özelliği, güçlü kadın karaktere sahip olmasıdır. Eserlerinde günlük konuşma dilini kullanmıştır fakat eserlerinin dili özentisizdir. Gözlemlerden yararlanan sanatçı, tasvire de önem vermiştir.

Türkçülük akımına yakınlık duymuştur. Sanatçı, zengin hayat tecrübesinden yararlanarak yazdığı romanlarında en dehşet veren olayları anlatırken bile iyi bir geleceğe inanır, insanlara güven duyar. Yaşamla ilgili izlenimlerini sıcağı sıcağına yazarak dergi ve gazetelerde yayımladığı hikâyelerini Dağa Çıkan Kurt adlı kitabında derlemiştir. Ateşten Gömlek, Zeyno'nun Oğlu, Vurun Kahpeye adlı eserlerinde Kurtuluş Savaşı'nı ele almıştır. **Halide Edip**; Ateşten Gömlek, Vurun Kahpeye, İzmir'den Bursa'ya, Dağa Çıkan Kurt adlı eserlerinde Milli Mücadele Dönemi'ni ele almıştır.

Sanatçı, Sonsuz Panayır adlı eserinde toplumdaki ortak ülküden uzaklaşmış, şahsi çıkarlarını ön planda tutan kahramanlarıyla gelecekle ilgili endişelerini dile getirir. Akile Hanım Sokağı adlı eserinde İstanbul'da yaşayan farklı tipleri ve onların maceralarını anlatırken ülkede hızla artan Amerikan etkisini bir tehlike olarak görür. İkinci Meşrutiyet'te yazdığı Seviye Talib ve Handan romanlarında canlandırdığı kültürlü kadınların ne olacağı sorusunu sormuş ve cevabını onları mutsuzluğa mahkum ederek vermiştir. Bu açıdan bakıldığında Halide Edip'in kadınlarla ilgili hayallerine kötümserlik hakimdir.

Halide Edip Adivarın Eserleri Nelerdir?

Roman: Heyula, Raik'in Annesi, Seviye Talip, Handan, Yeni Turan, Son Eseri, Mev'ud Hüküm, Ateşten Gömlek, Vurun Kahpeye, Kalp Ağrısı, Zeyno'nun Oğlu, Sinekli Bakkal, Yolpalas Cinayeti, Tatarcık, Sonsuz Panayır, Döner Ayna, Akile Hanım Sokağı, Çaresaz, Hayat Parçaları

Hikâye: İzmir'den Bursa'ya (Yakup Kadri, Falih Rıfkı ve Mehmet Asım Us ile birlikte), Harap Mabetler, Dağa Çıkan Kurt, Kubbede Kalan Hoş Seda

Anı: Mor Salkımlı Ev, Türk'ün Ateşle İmtihanı

Tiyatro: Kenan Çobanları, Maske ve Ruh

İnceleme: İngiliz Edebiyatı Tarihi

Ateşten Gömlek Romanının Konusu Kısaca: Yazarın, Kurtuluş Savaşı yıllarında yazdığı Ateşten Gömlek edebiyatımızda Kurtuluş Savaşı konusunu işleyen ilk romandır. Romanın hemen hemen tamamı Peyami'nin Ankara Cebeci Hastanesi'nde yatarken kırk üç gün zarfında hatırladıklarını yazdığı hatıra defterinden ibarettir. Peyami, Ayşe ve İhsan eserin kahramanlarıdır. Romanda İzmir'in işgali üzerinde başlayan Milli Mücadele hareketi anlatılmıştır.

Vurun Kahpeye Romanının Konusu Kısaca: Bu roman da Ateşten Gömlek gibi Kurtuluş Savaşı konusunu ele alır. Roman, idealist İstanbullu Öğretmen Aliye'nin Anadolu'da bir kasabaya gidişini ve burada Milli Mücadele düşüncesine destek faaliyetlerini anlatır.

Sinekli Bakkal Romanının Konusu Kısaca: 1942 yılında CHP Roman Ödülü'nü kazanan bu eser, ilk olarak Soyтары ve Kızı adıyla İngilizce olarak yayımlanmıştır. Romanda II. Abdülhamit Dönemi'nin toplumsal yaşamı yansıtılmıştır. Romanın kahramanı Rabia ile Türk toplumundaki değişim süreci anlatılmıştır. Emine, Kız Tefik, Rabia, Vehbi Dede eserin kahramanlarıdır.

Handan Romanının Konusu Kısaca: Mektup biçiminde yazılmış bir romandır. Romanda aşk konusu ele alınmış ve kadın psikolojisi yansıtılmıştır. Refik Cemal, Neriman, Nazım ve Hüsnü Paşa eserin kahramanlarıdır.

Yol palas Cinayeti Konusu Kısaca: Kitap, 1900'lerin başında Şişlide bir konakta işlenen cinayeti, o yılların İstanbul'una dair gözlemleri anlatır. Dönemin İstanbul'unu, aydınların Türkiye'ye ve Avrupa'ya bakışlarını, yeni yeni bilincine varılan sınıf çatışmalarını gözler önüne sermesi bakımından önemlidir.

Tatarcık Romanının Konusu Kısaca: Halide Edip'in, fakir bir köyün fakir insanlarını anlattığı romanıdır. Halkın yaşamını ve sıkıntılarını bütünüyle göstermeyen sadece hayatın üst yüzünü gösteren "Tatarcık", Halide Edip'in bütün romanlarında hayalim kurduğu; Batı kültürüyle Doğu geleneklerini biçimsel olarak birleştiren kadın tipidir.

Mor Salkımlı Ev Romanının Konusu Kısaca: Bu eser, Halide Edip Adivar'ın çocukluk günlerinden başlayarak otuz altı yaşına kadarki hayat hikayesini anlattığı bir anı kitabıdır. Halide Edip, kendi çocukluğunu, yetişme yıllarını, ilk yazılarını, ilk evlilik ve ayrılığını Mor Salkımlı Evde anlatırken bir yandan da Milli Mücadele Dönemi'nin ve İmparatorluğun son dönemlerinin panoramasını ortaya koymaktadır.

Türk'ün Ateşle İmtihanı: Halide Edip Adivar'ın Birinci Dünya Savaşı sonrasında Cumhuriyetin ilan edilinceye kadarki yaşadığı anılarını içeren kitaptır